

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาสถานภาพปัจจุบันของพฤติกรรมและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ณ ศูนย์การศึกษาต่างๆของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นจำนวนทั้งหมด 3,623 คน (ที่มา: สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากทุกศูนย์การศึกษาได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,574 คน ใช้หลักการของ Taro Yamane (อ้างถึงใน ชงยุทธ เกษสาครและคณะ, 2545) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งกำหนดขนาดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรของแต่ละศูนย์การศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์การศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ระนอง 2	723	257
จรัลสนิทวงศ์	491	220
ดุสิตพนัชการ	523	226
พงษ์สวัสดิ์	65	56
สันติราษฎร์	298	170
รางน้ำ	274	162
ลุมพินี	726	257
สุโขทัย	523	226
รวม	3,623	1,574

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถามและสร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษามาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับและแบบจัดอันดับ (Ranking) 3 อันดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพาของนักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (open-ended form question) ให้เสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอให้ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจพิจารณาความถูกต้องและความชัดเจนของข้อคำถาม ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำและความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัย และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

6. นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาจำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .7986

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย โดยนำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่องานวิจัยไปขอความอนุเคราะห์ยังผู้อำนวยการศูนย์
2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนหนึ่งผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และบางส่วนให้ผู้ช่วยวิจัยที่ได้ผ่านการอบรมแล้วไปช่วยเก็บรวบรวม โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ในศูนย์การศึกษาทั้ง 8 ศูนย์คือ ศูนย์ระนอง 2 ศูนย์จรัลสนิทวงศ์ ศูนย์ดุสิต ศูนย์พงษ์สวัสดิ์ ศูนย์สันติราษฎร์ ศูนย์รงน้ำ ศูนย์ลุมพินี และศูนย์สุโขทัย
3. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามชุดที่สมบูรณ์มาจำนวน 1,574 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ตามที่กำหนดไว้ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยมีวิธีการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพาของนักศึกษา ซึ่งเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ ใช้วิธีการคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านเพื่อการศึกษา ด้านเพื่อความบันเทิง ด้านเพื่อการติดต่อสื่อสาร โดยแบบสอบถามเป็นคำถามแบบประเมินค่า ดังนี้

5	แทน ระดับการเข้าใช้งานบ่อยที่สุด (ทุกวัน)
4	แทน ระดับการเข้าใช้งานบ่อยมาก (สัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง)
3	แทน ระดับการเข้าใช้งานปานกลาง (สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง)
2	แทน ระดับการเข้าใช้งานน้อย (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง)
1	แทน ระดับการเข้าใช้งานนานๆครั้ง (น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง)
0	แทน การไม่เคยใช้งาน/บริการ

จะคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งนี้สำหรับข้อใดที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบว่าไม่เคยใช้งาน/บริการ จะแยกนำเสนอด้วยวิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านเพื่อการศึกษา ด้านเพื่อความบันเทิง ด้านเพื่อการติดต่อสื่อสาร โดยแบบสอบถามจะให้เลือกเพียง 3 อันดับแรกที่ต้องการใช้งานมากที่สุดในแต่ละด้าน ใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คำถามแบบให้เลือกตอบ ใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนคำถามแบบประเมินค่าซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

5	แทน ได้รับประโยชน์มากที่สุด
4	แทน ได้รับประโยชน์มาก
3	แทน ได้รับประโยชน์ปานกลาง
2	แทน ได้รับประโยชน์น้อย
1	แทน ได้รับประโยชน์น้อยที่สุด

คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านเพื่อการศึกษา ด้านเพื่อความบันเทิง ด้านเพื่อการติดต่อสื่อสารของนักศึกษา โดยจำแนกตาม

5.1.1 ตัวแปรเพศ ใช้สถิติ t-test

5.1.2 ตัวแปรคณะ และศูนย์การศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance-ANOVA) ใช้สถิติ F-test และใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe'

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X})

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด